

Min mand stod op midt om natten.

Midt om natten stod han op, han som altid sover
lige så tungt som mørket er tæt.

*

Vi havde gemt os af vejen nogle få dage i huset i
Småland. Ingen skulle vide hvor vi opholdt os, og
ingen ville tro at vi var taget op til Kvarnagården i
så tindrende en kulde, selv om kalenderen foregav
at det var slutningen af april.

Langt ud på eftermiddagen var vi ankommet
med bilen fuld af varer fra ICA i Kristiansstad.

Huset og gårdspladsen var bogstavelig talt lukket
inde i iskrystaller, der gav en svævende følelse
af noget meget fremmed, nærmest et glasagtigt
negativ af vores jordnære, falunrøde hus.

Bilen listede sig ind ad opkørselsvejen og lyden
af bristende iskrystaller under dækkene forstærkede
indtrykket af at vi var på hemmeligt ophold
i vores gamle fritidshus.

Birketræet ved indgangsdøren var klædt i et omfattende,
hvidt dress, som lyste i skæret fra gårdlampen,
der tænder automatisk når man nærmer
sig huset. Men ingen af granerne var fanget ind
56

af iskrystaller, de stod ubevægelige og mørke og
dannede mur som om de opholdt sig i deres egen
sorte verden, upåvirkede af kulde og vinter.

Inden det mørknede helt nåede vi med nød og
næppe at fyre op i den store kakkelovn og anbringe
madvarerne så vi kunne gøre os håb om at finde
dem igen i det syndige rod, vi havde efterladt huset
i siden opholdet med børnene i påsken.

– Vi gør først rent i morgenen, råbte Ragnar ude
fra bilen.

– Jeg tager lige en tur med støvsugeren, svarede
jeg, din allergi kan ikke klare både fugten og støvet.

– Vi snupper en stiv whisky i stedet for, sagde
han og smed slagtervarerne på køkkenbordet.

– Klokkeren er ikke mere end fem.

– Allergien bukker totalt under efter en dobbelt
whisky. Vi smider en madras ind foran kakkelovnen
og lægger os.

Jeg så på Ragnar og konstaterede at han var alt
andet end søvnig, selv om han ville ned og ligge.

Det er længe siden jeg har set hans øjne så tvetydige
og gennemført blottet for søvnighed.

– Bagefter er det for helvede mig, der laver maden,
sagde han og slog overdrevent ud med begge

arme.

Et øjeblik efter havde han pustende vinklet madrassen ind foran de åbne kakkellovnslåger, hvor ilden hvæsedede rødt og gult ned over det slidte betræk.

57

– Jeg skal kun have en lille slurk af din whisky, sagde jeg.

Han rakte mig glasset og gned sig klodset på næsen som han altid gør når han har sat sig noget i hovedet.

Jeg knækkede sammen i et hosteanfald mens alkoholen trak væsken ud af strubehovedet.

– Du får sgu tårer i øjnene, sagde han fornøjet.

Jeg stønnede.

– Hold kæft hvor det brænder, sagde han.

– Ilden eller whiskyen? hostede jeg.

Han grinede og nikkede og flåede sin gamle islandske sweater af med et enkelt greb i nakken.

– Jeg henter dynen inde på værelset, sagde jeg.

– Nej, det gør jeg, råbte han og løb skulderen ind i dørkarmen da han vendte tilbage. Han så skråt på mig og grinede.

– Så er det op på skafottet, råbte han muntert og pegede på madrassen.

Ligesom i de rigtig gamle dage bed han mig i halsen, og jeg rev ham med neglene ned over ryggen, og imens var det blevet så mørkt udenfor som om det var nåletræerne, der på rad og række var trukket helt op til vinduerne.

*

Ragnar lavede mørbradbøf med løg, persillen klippede han med papirsaksen i en kop, jeg skulle ikke hjælpe med noget som helst.

58

– Noget for noget, sagde han.

– Jeg kan ikke fordrage når du laver den slags regnskaber, svarede jeg.

Pludselig stod han og stirrede intenst ud ad køkkenvinduet, selv om han få sekunder forinden havde været i gang med vores skarpeste kniv for at afpudse mørbraden.

– Er der nogen udenfor? spurgte jeg.

– Nej, svarede han.

– Hvad er det så?

– Der er overhovedet ingenting udenfor, sagde han, jeg mener: det er det, jeg lige har konstateret.

Intenting.

Jeg trak på skuldrene og så ud gennem ruden.

Der var blankt. Der var ingenting udenfor.

*

– Jeg tror ikke folk forkæler hinanden tilstrækkeligt, sagde Ragnar mens han eftertænksomt stangede tænder.

Jeg skyllede tallerkener og indlod mig ikke på at svare.

– Jo, du forkæler mig, sagde han og gik tandstikkeren efter i sømmene, men i almindelighed forkæler vi ikke hinanden.

– Forkæle er et barnagtigt ord, sagde jeg.

– Jeg hørte Signe bruge det, svarede han.

– Signe er femten år.

– Hun bruger det om alle mennesker. Alle mennesker
59

burde forkæle hinanden. Sådan ser hun på det.

– Hvad om vi til en begyndelse bare værdsatte hinanden?

– Signe vil ikke værdsætte mennesker, hun vil heller ikke sætte pris på dem. Hun vil ikke bruge pengeord, siger hun.

– Så bliver det sgu nødvendigt at stjæle de ord tilbage fra pengeverdenen, svarede jeg.

Ragnar så på mig og krøllede munden et øjeblik.

– I øvrigt forkæler jeg selv for lidt, sagde han.

– Mig måske? spurgte jeg polemisk.

– Også dig, svarede han.

– Så sig da ligeud hvad du mener.

– Jeg forkæler også mig selv for lidt.

Jeg betragtede ham forbavset.

– Det tror jeg du har forbandet ret i, sagde jeg.

– Tror du virkelig? spurgte han, nærmest gnavent.

– I dit arbejde er du kun en del af et stort projekt.

Det har du været i mange år.

– Er teamwork måske ikke en nødvendig side af ens arbejde?

– Du regner ikke dig selv for en skid mere end en lille del af et projekt. Det er det, jeg mener. Du har ingen ømhed for dig selv. Ikke længere.

Han stirrede på mig og smed tandstikkeren på bordet.

– Jeg gik og troede du opfattede mig som galvaniseret og egocentreret.

60

– En egocentreret mand har ikke nødvendigvis ømhed for sig selv.

Han pillede tandstikkeren op fra bordet og stirrede på den.

– Fuck, sagde han.

Så rejste han sig og gik hen til kakkelovnen og smed tandstikkeren ind i ilden.

– Jeg fik vist aldrig fortalt dig om den svane, der forulykkede på Dronning Louises Bro, sagde han. Jeg rystede på hovedet.

– Jeg kom cyklende, sagde han. Det var en ung svane, der var fløjet ind i de elektriske ledninger over kørebanen, og nu stod den midt på broen, tung og urolig. Den havde skudt halsen tilbage så hovedet kom så langt væk som muligt fra den lille bunke blodige fjer, der lå på asfalten. Et par unge mennesker og en gammel dame, der svingede med sin håndtaske, gjorde alt hvad de kunne for at lede biler og cykler uden om fuglen, men flere af bilerne speedede bare aggressivt op og var nær ved at snitte svanen. Så var det at en ung pige pludselig greb fat i cykelstyret og bad om min hjælp. Hvis jeg holdt cyklen bag ved fuglen i køreretningen kunne jeg tvinge bilerne til at holde afstand og vi kunne lede svanen hen til stien langs søen og helt væk fra trafikken. Jeg tænkte jo over hendes forslag, det gjorde jeg. Men der var et eller andet, der generede mig ved pigen. Hendes bedende mine, måske. Eller den ring, hun havde i læben, en alt for

61
stor metalskinnende, nærmest knortet ring. Eller måske var det bare hendes risede, røde hår. Det fløj alt sammen gennem hovedet på mig og fjernede blikket fra svanen og samlede det om hende. Jeg så meget direkte på pigen og ringen, der sad i hende. Og så sagde jeg: – Jeg har ikke tid, søster, og fjernede hendes hånd meget kontant fra cykelstyret og trådte til i pedalerne og kørte videre ind mod byen.

*

Jeg lod Ragnar sidde og simre i sin egen historie. Jeg vidste ikke om han led af selvmedlidenhed eller et heftigt ønske om at blive tilgivet. Jeg havde ikke lyst til at medvirke til nogen af delene. Ilden buldrede i kakkelovnen, og madrassen lå stadigvæk på gulvet i sin postcoitale blottethed. Whiskyflasken stod uden skruelåg på det lille bord, og stabelen af indianerbøger, som Signe brugte til at læse højt af for sin lillebror, var kærtret og skredet ind i bunken af Ragnars undertøj og en samling tidsskrifter foruden resterne af optændingsblokkene og de sammenrullede avissider,

vi havde brugt til at sætte gang i ilden.

Jeg blev pludselig ramt af den kemiske lugt af whisky og optændingsblokke.

– Har du lyst til at høre Mozarts strygekvintet? spurgte Ragnar lidt efter.

– Hellere Grateful Dead, svarede jeg prompte

62

som om det var et svar, jeg var lige ved at brænde inde med.

Ragnar hævede øjenbrynene.

– Jeg har egentlig også mest lyst til The Dead, sagde han, det var kun på grund af dig, jeg foreslog Mozart.

– Så begynd med *Morning Dew*, foreslog jeg.

Han satte den gamle pladespiller i gang, så smed han sig på ryggen på madrassen og tændte pludselig en smøg.

– Ved du at du faktisk ikke har røget i fjorten dage, sagde jeg, selv om jeg ikke havde nogen egentlig ret til at sige det.

– I dag er det den femtende dag – og så ryger jeg, svarede han, jeg ryger og drikker og horer, jeg gør alt det, jeg har lyst til.

– Det ligner dig ellers ikke, sagde jeg surt.

– Det er p.t. mit projekt, svarede han og grinede.

Han sugede ihærdigt på cigaretten. Det virkede nærmest som om han var kommet ud af træning og bare ville forstyrre hjernen med nikotin så hurtigt det kunne lade sig gøre.

– Der er en dejlig fred i Småland, sagde Ragnar lidt efter og pustede røg op under loftet, det er lige den fred, jeg har haft brug for.

Jeg nikkede, selv om *Morning Dew* med den volumen ikke netop fik mig til at tænke på fred.

– Nåletræer er helt uden sjæl, sagde Ragnar, det er det, jeg har haft brug for. Nåletræer er anonyme

63

og kølige, de lægger ikke beslag på ens opmærksomhed.

De er ikke ligesom de skide danske bøgeskove, der vil tude ens ører fulde af sjælfuldhed og lyrik.

Han drak en slurk whisky af flasken og stillede den fra sig. Så tændte han en ny cigaret.

– Jeg har længtes efter nåleskove, erklærede han alvorligt mens han så op på mig nede fra madrassen, jeg har virkelig længtes efter nåleskove, er du klar over det?

– Så forkæl dig selv med de nåleskove, svarede jeg.

Han tog en hurtig slurk af whiskyflasken så det strintede ham ned ad brystet. Så brød han ud i en vild og uhæmmet latter.

– Jamen, så forkæler jeg sgu da mig selv med nåleskov, sagde han patetisk.

Et øjeblik så jeg ham for mig – bekranset med adventsgran ligesom andre bliver bekranset med vinløv, og jeg rejste mig og grinede ham direkte ned i ansigtet.

– Kom herved, Rebekka, sagde han og pegede op på mig, kom herved på skafottet.

Jeg stirrede på ham mens han rullede med hånden som om han ville fange mig ind med lasso.

– Jeg mener det alvorligt, Rebekka, kom ned til mig, bad han pludselig og lavede store øjne og trutmund så han lignede sin egen lille søn.

Jeg rystede på hovedet og lo.

64

– Hvad ler du ad? spurgte han såret og satte sig op.

– Lige nu ligner du din egen søn, svarede jeg.

– Så bær over med mig, sagde han, du er jo så god til at bære over med små drenge, er du ikke?

Han sad i en meget umage stilling, det fremgik tydeligt, det var en stilling, der ikke var særlig velegnet til frieri eller bare almindelige forhandlinger om sex.

– Kom nu, kælling, hvæsede han og lagde sig på knæ og greb ud efter mig.

Jeg trådte et skridt tilbage, og den bløde madras svigtede under ham, og han svingede fra højre til venstre før han kuldsejlede og ramte det lille bord så whiskyflasken væltede.

– Fuck, råbte han og gjorde hvad han kunne for at redde indholdet i flasken.

Han stirrede på resultatet med en uventet ømhed og stillede flasken fra sig på gulvet. Så rykkede han selv ned ved siden af den og satte sig direkte på de tilsølede gulvbrædder, men uden for madrassens rækkevidde. Han så meget tilfreds ud. Og som om det var et naturgivent resultat, udstødte han et langtrukket ræb.

– Du tror måske ikke jeg kan gennemføre det en gang til? spurgte han og så listigt op på mig.

– Jo, svarede jeg, men så –

– Så hvad, Rebekka?

– Så kom madrassen i vejen.

65

– Ja, madrassen kom i vejen, nikkede han forulempet,

den skide madras.

Han rejste sig og veg langt uden om madrassen og snupede flasken i farten og tog den med sig ind på værelset, hvor han faldt stønnende om på den rå sengebund.

– Gør det noget at jeg lader døren stå åben? råbte han.

Jeg svarede ikke og lukkede lågerne til kakkellovnen.

– Nej, det gør sgu ikke noget, svarede han sig selv et øjeblik efter.

Måske hørte jeg ham snorke et kort sekund, jeg er ikke sikker, men lidt efter nåede han at råbe at han satte meget pris på lyden af kakkellovnlåger når jeg slog dem i for natten.

– Når du sådan slår kakkellovnlågerne i for natten, gentog han med høj og tydelig stemme.

Så sov han definitivt.

*

Jeg læste en halv times tid mens jeg hørte den anden side af pladen. Vinylens ridser og skævheder lå som et fint lag af noget gammelt hen over indspilningen, som Ragnar engang havde fundet i en secondhandbutik på Østerbro.

Bagefter trak jeg madrassen hen til døren ind til værelset og skubbede til Ragnar, som først vågnede efter fjerde forsøg.

66

– Op og sove på den her, sagde jeg.

Han løftede overkroppen og stirrede på madrassen som om den var et stort dyr med hovedet på vej ned til ham.

– Har du bare sådan trukket den ud under mig? mumlede han da han endelig genkendte madrassen.

Han forsøgte at sætte sig op på sengebunden.

– Op på denne her, gentog jeg og pegede på madrassen.

– Op på skafottet, svarede han med en listig mine, men pludselig sprang han adræt ud af sengen, næsten uden at svaje, og hjalp mig helt koncentreret med at trække madrassen på plads i sengerammen.

– Nu går jeg til gengæld rigtig i seng, erklærede han, men han tog hverken bukser eller skjorte af, han smed sig bare på ryggen og udstødte en nydelsessyg mumlen.

– Det her, det er lige den fred, jeg har brug for, hviskede han og strakte den ene arm op mod mig.

Så sov han, sulten og tungt som et ubevogtet barn.

*

Midt om natten vågnede jeg ved at Ragnar var stået op. Jeg var straks klar over at det måtte skyldes noget meget usædvanligt. Han var fuldt påklædt som da vi gik i seng for et par timer siden, han stod og ragede op midt på gulvet i lyset fra 67

sengelampen. Han lyttede ud i rummet.

– Der er nogen, der banker på døren, sagde han dystert.

Jeg så på uret.

– Klokkeren er halv fire, indvendte jeg.

– Der er alligevel nogen, der banker på døren, gentog han. Helt tydeligt. To gange efter hinanden.

Jeg lyttede ud i rummet. Jeg hørte kun en svag susen i nåletræerne og en skarp knagen fra gulvet inde i stuen.

– Det er træværket, der giver sig, sagde jeg, gulvet er først blevet varmet op, og så bliver det kølet ned.

– Det bankede på døren, gentog han meget langsomt. Det var et menske. To gange efter hinanden.

– Her er tyve minutters gang til næste hus. Her er kun nåleskov og iskrystaller og atter nåleskov, sagde jeg og gabede.

– Det er jeg allerede informeret om, svarede han bistert.

– Så fortæl mig dog hvem der vil finde på at banke på døren klokken halv fire om natten herude? Ragnar stod uanfægtet midt på gulvet. Han virkede klar og forberedt.

– Hvorfor går du ikke uden videre ud og ser efter? spurgte jeg lidt efter.

– Det gør jeg også, svarede han, men han blev stadigvæk stående og ragede op.

68

I det samme bankede det. Insisterende og tungt, men alligevel tøvende imellem hvert af slagene.

– Nu bankede det på døren, sagde Ragnar tonløst og tydeligt.

– Vil du hellere have at det er mig, der går ud og ser efter? spurgte jeg.

– Nej, svarede han, det er mig, der tager mig af det her.

Han gik ind i stuen, og jeg kunne høre at han bevægede sig langsomt over mod hoveddøren.

Jeg stod ud af sengen og tog en badekåbe på.

Et øjeblik efter var Ragnar tilbage i værelset.

Han så fattet ud.

– Jeg så ham fra vinduet ved døren, sagde han, jeg så ham i profil op mod lampen på gårdspladsen.

– Er det én, du kender?

– En mand midt i trediverne. Jeg har aldrig set ham før.

Jeg bandt badekåben og stak fødderne i et par sko.

– Skal vi gå sammen ud og lukke op? spurgte jeg.

– Der er i virkeligheden ingenting vi kan hjælpe ham med, sagde Ragnar.

– Han banker på et fremmed hus klokken halv fire om natten. Der er vist ingen tvivl om at han har et ærinde.

– Han kommer ikke herind, svarede Ragnar.

– Det er lige under frysepunktet udenfor, sagde jeg.

69

– Halvanden grads varme, svarede han, jeg så det på termometeret for et øjeblik siden.

– Kan vi andet end at lukke ham ind? spurgte jeg, måske er han syg.

– Han er fuld, svarede Ragnar, han er sanseløst beruset. Jeg kunne se det fra vinduet ved døren. Han ved ikke engang om der er nogen hjemme. Lampen i gården tænder automatisk.

– Jeg lod et lys brænde over køkkenbordet i nat, sagde jeg.

– Det har han afgjort ikke lagt mærke til.

– Nu går jeg ud og spørger hvad det er han vil, sagde jeg.

– Du bliver her, svarede Ragnar og gjorde stemmen skarp, du bliver her, hvor du er, lige netop her! Jeg prøvede at skubbe ham til side, men han havde kilet sig fast i døråbningen, og jeg kunne ikke flytte ham.

I det samme bankede det igen. Længe og vedvarende, men med disse mærkeligt tøvende mellemrum. Ragnar så på mig. Først vagtsomt, men så undrende og bekymret.

Nu blev der taget i dørhåndtaget. Stødvist, men så pludselig i små hidsige serier.

– Han er en indtrænger, sagde Ragnar.

Der blev sparket på døren. Tre gange. Fire gange.

Så kom der et kort og meget afsnubbet brøl.

– Nu vendte han sig om, sagde jeg, han står med

70

ryggen til, kan du ikke se det?

– Han er ved at brække sig. Han vil bare ikke

have det ned over bukserne.

– Han er på vej væk, nu er jeg sikker på at han er på vej væk, sagde jeg og pustede.

– Du ved for lidt, alt for lidt, Rebekka. For vi kommer nemlig aldrig af med ham igen, svarede Ragnar og støttede sig til væggen.

– Åh, det gør vi nok, insisterede jeg, en dag i den nærmeste fremtid skal vi nok komme af med ham.

– Jeg ved faktisk ikke om han nåede at opfatte mit ansigt mens jeg iagttog ham gennem vinduet.

– Du sagde du kun havde set ham i profil.

– Men lidt efter vendte han sig jo om. Jeg så ham direkte ind i øjnene.

– Hvordan – hvordan var hans blik?

– Hårdt!

– Han bad ikke om noget?

– Fuldstændig hårdt. Han bad ikke om noget.

Han krævede. Et eller andet krævede han, jeg ved ikke hvad det var. Som om han havde ret til at kræve det.

– Og derfor vil du ikke lukke ham ind?

– Han kan ikke kræve noget af os. Han kan henstille

– det er det eneste, han kan. Du siger jo han er et menneske i nød, så kan han henstille. *Bede*, om du vil. Han er vel heller ikke mere end et menneske. Ligesom dig og mig.

I det samme lød der endnu et råb ude fra hoved-
71

døren, en sær, korthugget brølen.

– Jeg går ud og ser efter, sagde Ragnar.

Jeg fulgte efter ham helt hen til døren.

– Nu er han på vej ned ad opkørslen, råbte Ragnar, han slingrer fra side til side, han kommer ikke langt med den gangart.

– Hvordan har han i det hele taget fundet frem til vores hus? spurgte jeg.

– Det ved vi ikke, svarede Ragnar og stirrede efter ham.

Jeg kunne lugte Ragnars sved mens jeg stod helt tæt ved ham, det var som om alting pludselig var gået i stå.

*

Et øjeblik efter styrtede den fremmede om på grusvejen. Han forsøgte at rulle om på siden for at komme op igen, han sparkede med benene og ville op på knæ, men kroppens vægt tog magten fra ham og slog ham bagover, og denne gang blev han liggende på ryggen med armene strakt ud fra

sig som om der blev trukket i ham fra begge sider.

– Nu er tiden kommet, hvor jeg går ud og ser hvad der er galt, sagde Ragnar.

Han låste døren op og lod den stå åben efter sig så den iskolde luft flød langsomt ind i stuen som om det var en fremmed væske. Han gik hen til manden og bøjede sig halvt ned over ham, men han rørte ham ikke, og manden lå fuldstændig

72

ubevægelig.

– Nu kan jeg se ham, råbte Ragnar op mod døren, jeg kan se ham tydeligt, meget tydeligt, og jeg kender ham ikke.

*

Jeg ringede til sygehuset i Karlskrona og rekvirerede en ambulance.

Bagefter klædte jeg mig på i tykt vintertøj og hjalp Ragnar med at skubbe en presenning ind under manden. Ragnar hentede tæpper oppe fra huset og bredte dem ud over ham, det ene efter det andet, han sørgede omhyggeligt for at tæpperne sluttede helt tæt ned mod presenningen.

– Han rører sig slet ikke, sagde jeg.

– Han er ikke død, svarede Ragnar, det er jeg sikker på. Jeg fangede pulsen i halsen, den er langt nede, men han er ikke død.

– Tror du alligevel ikke vi skal bære ham ind i huset, foreslog jeg.

– Han ligger bedre her ude, svarede Ragnar.

– Han kan fryse ihjel, sagde jeg.

– Man skal ikke flytte tilskadekomne fra ulykkesstedet, sagde Ragnar uden at se på mig.

– Hvis han nu dør lige for øjnene af os.

– Det gør han ikke, han dør ikke, jeg har check på ham, insisterede Ragnar, vi har tæpper nok inde i huset, og vi har børnenes dyner. Jeg bliver her til ambulancen når frem.

73

– De sagde det kan tage op til flere timer.

– Så tænder vi lys, sagde Ragnar og rettede sig op som om han havde fået en åbenbaring.

– Lys? spurgte jeg.

– Bliv her, svarede Ragnar, jeg er tilbage om et øjeblik.

Jeg lagde hånden på den fremmede mands bryst.

Det var hårdt og køligt. Uldent og meget køligt, tænkte jeg, unaturligt køligt og dækket af et stridt og sammenfiltret hårlag, der stak ud af trøjen oppe

ved halsen.

Jeg forsøgte at tale til ham. Jeg spurgte hvad han hed, jeg spurgte om han forstod et eneste ord af hvad jeg sagde, men han reagerede hverken med den mindste lyd eller bevægelse.

Ragnar kom tilbage og stillede en stor æske fyrfadslys på jorden. Så gav han sig langsomt og omhyggeligt til at placere lysene langs med den bevidstløse mand. Han omkransede hans krop med fyrfadslys, han tændte lysene, og flammerne bevægede sig i den svage vind med en forsigtig hvæsen.

– Det her vil holde ham varm, sagde han.

– Det er bitte, bitte små flammer, indvendte jeg.

– Det er sådan de gør i Sydeuropa, svarede Ragnar, de antænder små bål langs deres marker, når det truer med at blive frost. Så blæser den opvarmede luft ind over markerne og beskytter afgrøden mod kulden.

74

– Jeg synes stadigvæk det er mere ansvarligt at bære ham ind i huset, sagde jeg.

Ragnar så på mig. Han så næsten bedrøvet ud.

– Den mand kommer ikke ind i mit hus, svarede han, han kommer ikke over min dørtærskel. Han hører til herude.

– Og hvis det tager flere timer før ambulancen når frem? gentog jeg.

– Ambulancefolk er ansvarlige mennesker, svarede han, de udmåler ventetiden i forhold til ulykkens karakter.

– Ingen af dem ved at vi opbevarer den fremmede mand under åben himmel.

– Jeg skal nok tage vare på ham. Jeg bærer en stol ned og sætter mig ved siden af ham. Jeg sætter mig klos op ad ham. Jeg bliver siddende ligesom de voksne sad ved siden af ens seng når man var barn og havde feber. Jeg slipper ham ikke et øjeblik af syne.

– Du kan selv blive syg, Ragnar, sagde jeg, her er hamrende koldt, selv om dine små lys står dér og blaftrer.

– Jeg bliver ikke syg, Rebekka, jeg sætter mig her, så skal lysene nok holde os begge to varme, både ham og mig.

– Hvad vil du gøre, hvis han vågner? spurgte jeg pludselig.

Ragnar så forbavset på mig.

– Det ved jeg ikke, svarede han.

75

- Hvis han vågner og forlanger at komme ind i huset for at vente på ambulancen.
- Han kan ikke forlange noget af mig.
- Hvad så hvis han henstiller, Ragnar, hvis han nu beder dig, for helvede, hvad så?
- Så siger jeg nej.
- Du siger stadigvæk nej?
- Jeg vil tilbyde ham at lave kaffe – eller varm chokolade – eller en skål suppe. Jeg vil tilbyde ham hvad som helst.
- Hvis han nu – hvis han ganske enkelt skal forrette sin nødtørft?

Ragnar så fortrydeligt på mig.

- Så må han skide i sine egne bukser, svarede han.

Jeg vendte mig rundt for ikke at være nødt til at se ham ind i ansigtet.

- Jeg fik kontakt med den fremmede for et øjeblik siden, sagde jeg uden at vende mig.
- Hvad gjorde du?
- Jeg fik kontakt med ham mens du var inde og hente lysene. Manden åbnede øjnene og så på mig og greb min ene hånd og fortalte –
- Hvad fortalte han?

Jeg så Ragnar ind i øjnene.

- Han fortalte at han hed August.
- August?
- Det var hans navn. Men så mistede han bevidstheden igen.

76

- Du får ham ikke med ind alligevel, sagde Ragnar, du får ham ikke ind i huset, lige meget hvad han hedder.

- Nej, svarede jeg, det gør jeg vel ikke.
- Og nu henter jeg en stol, tilføjede han.

Han gik op til huset og forsvandt indenfor.

Jeg bøjede mig ned over manden på jorden og slog ham af al magt på begge kinder. Han klynkede svagt, han åbnede og lukkede munden, men kun ganske langsomt.

- August, kaldte jeg, August.

Den fremmede mand åbnede øjnene. Men han så ingenting. Måske så han lysene, der brændte rundt om ham, men han så ikke mit ansigt, det er jeg sikker på. Han løftede hovedet en anelse fra presenningen, men så lod han det falde tungt bagud mens han forvrængede ansigtet i en frygtindgydende grimasse.

Ragnar stod pludselig ved siden af mig med en køkkenstol og den ene dyne inde fra værelset.

– Hvad er det, du gør ved ham? spurgte han.

– Han vil ikke vågne, svarede jeg, han forsøger, men han kan ikke. Jeg tror han nåede at opfatte lysene, men jeg er ikke sikker.

– Vidste han hvor han var?

Jeg trak på skuldrene.

– Måske troede han, han var i himlen, svarede jeg.

*

77

Jeg gik ind i huset og smed mere brænde i kakkelovnen.

Fra vinduet fulgte jeg Ragnar, som var begyndt at samle kvas og grene i underskoven og slæbe det hen i nærheden af den fremmede. Det gik op for mig at han var i gang med at bygge et bål, han gjorde det helt fra bunden af mens han bed tænderne sammen.

Da han lidt efter kom ind i huset, ville jeg berolige ham ved at sige at ambulancen fra Karlskrona nok var lige i nærheden.

– Det kan sagtens vare timer endnu, svarede han helt roligt og fyldte en indkøbspose fra ICA med optændingsblokke og aviser.

– Klokkeren er allerede halv fem, sagde jeg.

– Det bliver ikke lyst før klokken er seks, svarede han.

Jeg vidste ikke hvor han ville hen med det svar, men han så målrettet ud og slyngede sit lange tørklæde flere gange om halsen.

– Nu er jeg efterhånden indstillet på en lang nats vagt og vågen, sagde han og gik ud og smækkede døren efter sig.

Jeg ringede til Karlskrona og forhørte mig om ambulancen. De svarede kun at den var blevet yderligere forsinket på grund af andre tilskadekomne.

Jeg stod og fulgte Ragnar mens han satte ild til bålet. Han gjorde det grundigt og tålmodigt, han havde lagt optændingsblokke flere steder i retning

78

af vinden, nu understøttede han flammerne med sammenrullede aviser og stak store grene ind mellem kvistene for at give ilten adgang til bålet indre. Efter et stykke tid fik ilden fat. Den lyste stærkt og flakkende ned over manden, der lå på jorden. I lyset så jeg at Ragnar bøjede sig over ham, måske prøvede han at finde tegn på om varmen skulle

have en gavnlig virkning på den ubevægelige krop, men han så ud som om han ikke var sikker på resultatet.

Jeg satte mig på en stol i nærheden af kakkelovnen. Jeg må være faldet i søvn et øjeblik for klokken var over fem da jeg pludselig hørte en voldsom tumlen og råben ude fra gårdspladsen og ind gennem den åbne dør.

Jeg så at den fremmede mand stod ret op og ned ved siden af bålet og pegede desperat på flammerne mens han råbte uforståelige sætninger ud i luften. Han slingrede faretruende og pludselig måtte Ragnar gribe ud efter ham for at forhindre at han styrtede ind i flammerne.

Manden snurrede rundt om sig selv, han bredte armene ud, og da han kort efter trak dem ind til kroppen, snurrede han endnu hurtigere rundt og blev kastet omkuld på jorden af sin egen vægt og krøllede sig sammen.

– August, hørte jeg Ragnar råbe, August, du er jo i sikkerhed, du er under opsyn, August, du er omgivet af lutter hvide mennesker.

79

Manden sprang øjeblikkeligt op fra sin krumbøjede stilling, han stirrede bestyrtet på Ragnar og slog ud efter ham, og Ragnar trak sig et øjeblik baglæns tilbage.

Så stak manden pludselig i løb ned ad vejen. Han slog med armene, og frakken hvirvlede om ham i store cirkler mens han sejlede fra side til side.

– Nu stopper du, August, råbte Ragnar, du stopper og bliver her.

Men manden ville ikke stoppe. Først løb han, så sprang han lynsnart og adræt lodret op i luften, og så vendte han om. Jeg troede et øjeblik at han var på vej tilbage, men åbenbart havde han kun taget fejl af retningen. Måske var han forvirret over lyset fra bålet, for endnu en gang vendte han om og styrtede så med foroverbøjet krop ned ad vejen, ned hvor skoven et øjeblik efter lukkede sig om ham.

Ragnar satte efter ham med det samme. Han løb hurtigt og beslutsomt, standsede og lyttede et øjeblik, men genoptog så forfølgelsen. Få sekunder efter var de begge forsvundet i mørket neden for vejen, hvor lyset fra bålet ikke kunne trænge igennem. Jeg gik ud gennem den åbne dør. Kulden ramlede ind mod mig med den rå lugt, der altid ligger inde i den lige før det bliver morgen. Jeg må have

glemt kulden mens jeg havde siddet ved kakkelovnen,
nu gik jeg ned til bålet, hvor ilden var stil-
80

net af, selv om den stadigvæk spredte en bølge af
lunhed omkring sig.

Jeg råbte på Ragnar, men de fugtige, iskolde nåletræer
slugte lydene. Jeg råbte den ene gang efter
den anden, men det var kun tavshed og stumhed,
der strålede ud fra skoven, og jeg fik pludselig
følelsen af at alt det, der var sket, måske i virkeligheden
slet ikke havde fundet sted – det var et
øjeblik som om hændelsen med den fremmede
mand måtte være foregået en helt anden dag eller
på et helt andet sted.

Der var tomt til alle sider, og vinden susede næsten
uhørligt i toppen af træerne, og kun bålet små
sammenstyrtninger afbrød den monotone susen.

*

Bagefter kan jeg ikke sige hvor længe jeg blev stående
ved bålet og stirrede ørkesløst ind i mørket.

Men pludselig opstod der en forbavsende larm,
en knitren og stønnen og lyden af tunge og halvt
vaklende skridt. Et mærkeligt væsen viklede sig
ud af skoven og mørket. Det nærmede sig meget
langsomt med en form for grynten efter hver bevægelse.
Efterhånden genkendte jeg et par af lydene som
Ragnars, men først da den fremmede mand og
Ragnar blev adskilt, kunne jeg se hvor den ene
begyndte og den anden tog over.

Den fremmede mand var bundet fuldstændig
81

ind i Ragnars lange halstørklæde. Det var gjort fast
under armene, tværs over brystet og ind mellem
benene og sluttede med to hårde knuder, knyttet
sammen på ryggen om hans håndled. Ragnar trak
ham efter sig mens han skiftevis støttede ham og
skubbede til ham.

Manden vaklede med abrupte skridt og sænket
hoved, indimellem slog han sig i tøjret som
et utilpasset dyr, men så snublede han pludselig
ind mod sin fører og forsøgte bagefter alligevel at
holde afstand med alle tegn på modvilje.

– Vi er kommet tilbage, bekendtgjorde Ragnar
med høj røst.

Han skubbede manden ned på køkkenstolen ved
bålet og smed dynen i hovedet på ham.

– Dæk dig med den dyne, du skal sgu ikke gå
hen og dø, råbte han.

Manden brummede og lavede grimasser og tog dynen mellem tænderne og ruskede den så den fordelte sig ud over hans lænkede krop.

Ragnar holdt stadigvæk godt fat i halstørklædet, han havde tøjret ham med. Han sørgede for at det blev holdt stramt, han havde bundet det flere gange om sin højre hånd for at bevare kontrollen over ham.

– Han prøvede fandengalemig at stikke af, råbte Ragnar og så på mig med blodskudte øjne.

– Skal jeg gå ind og varme en portion suppe? spurgte jeg.

82

– Han slog også. Og sparkede, råbte Ragnar. Og han bed mig i venstre hånd. Han teede sig som et galt vildsvin.

Manden brummede højt og rokkede sig på stolen. Han så ikke på nogen af os.

– Nu er bålet ved at brænde ud, sagde Ragnar, så må han lære at vænne sig til kulden.

– Du må sgu lære at vænne dig til kulden, råbte Ragnar ned i hovedet på ham, du må lære at leve mellem nåletræer og frost, du må lære at blive et menneske, hvad fanden du så end hedder her på jorden.

– Indtil han bliver hentet, sagde Ragnar og nu stirrede han på mig.

– Hvis du da nogensinde bliver hentet, råbte han ned i hovedet på den fremmede, hvis de da overho vedet kan huske hvem du er inde i Karlskrona.

Hvis de da ikke har slukket lyset derinde og lukket portene og smidt nøglen i voldgraven. I Karlskrona.

Ragnar stirrede bandsat på manden og pludselig holdt han sin venstre hånd op foran ansigtet på mig. Jeg så to dybe, friske sår lige ved tommelfingeren.

– Sådan fandt han det for godt at maltraktere sin redningsmand, klagede Ragnar og rystede hånden lige foran mandens ansigt.

– I øvrigt hedder han slet ikke August, sagde Ragnar pludselig og stirrede på mig, det er noget,

83

han har bildt dig ind. Han vil slet ikke ud med hvad han hedder.

– Vil han måske? råbte han til manden, vil han ud med hvad han hedder? Hr. Navnløs måske? Hr. Ryggsløs? Eller hr. Herreløs måske? Nej, han kender ikke længere sit navn. Han er nemlig gået tabt for sig selv. Han har forspildt sig. Han har

fortabt sig i nåleskov og frost.

Manden på stolen gned sig med skulderen mod kinden og så forbavset ud. Pludselig kom der en hel sætning ud af munden på ham. Han lagde hovedet bagover, og det så ud som om det voldte ham besvær at åbne læberne. Men så talte han.

– Och allt sammans mitt på jävla blanka natten, sagde den fremmede langsomt og på det lokale smålandske mål mens han rystede over hele sin lænkede krop.

– Han kan til og med tale, udbrød Ragnar og rynkede panden.

Jeg blev stående lidt for at sunde mig ved resterne af bålet.

– Vil han have varm suppe? råbte Ragnar ned i ansigtet på ham. Varm suppe og codymagnyl? Eller han vil måske hellere have whisky?

Manden løftede hovedet. Lidt efter nikkede han.

– Giv ham det alt sammen, erklærede Ragnar og strammede grebet i halstørklædet, giv ham varm suppe og codymagnyl og hent whiskyflasken inde ved sengen.

84

– Han kan få mad og drikke inde i køkkenet, sagde jeg kort for hovedet og vendte mig på hælen og begyndte at gå op mod huset.

– Stil det bare på trappen, så skal jeg være mand for at servere det, råbte Ragnar.

*

Jeg betragtede dem inde fra køkkenet mens jeg varmede suppen.

Ragnar stod fremdeles og stirrede på manden, som rokkede langsomt frem og tilbage på køkkenstolen.

Han tog sig flere gange til panden som om han stadig undrede sig over hvem den fremmede kunne være, ham der sad dér lige foran ham. Men pludselig bøjede han sig ind over ham og gav sig med kantede bevægelser til at løse det stramme halstørklæde om hans højre hånd.

– Stik så den hånd ud, råbte han, du er jo ikke blevet lam, menske, eller er du måske? Stik hånden ud, så du kan gribe om skeen og spise din suppe. Mandens hånd krøb langsomt frem. Først den ene finger og så den anden og så begyndelsen af håndryggen.

– Der har vi jo hele det vidunderlige redskab, sagde Ragnar og lo, hånden med alle fem fingre! Så kan du til og med nyde godt af codymagnylen

og en slurk whisky, hvis du da ikke allerede har fået nok ildvand.

Manden vred hånden og viftede med den og
85

lod fingrene hæve og sænke sig mens han stirrede vantro på synet. Lidt efter gav han sig til at le og nikke med hovedet.

– Mitt på blanka natten, sagde han med tydelig stemme.

– Så er der klar til servering, råbte jeg og stillede bakken med suppe, hovedpinepiller og whisky ud på trappen.

Ragnar kom op for at hente den.

– Det eneste der ligger fast, det er at vi har fået en gæst. Og at vores gæst ikke hedder August, sagde han.

*

Det varede mindre end et kvarter før bilen fra Karlskrona kom kørende ad opkørslen.

– Det her er jo ikke en ambulance, råbte Ragnar forarget.

Først råbte han det til mig, bagefter vendte han sig og råbte det til den fremmede.

– Det er så langt fra en ambulance, råbte han, det er fandengalemig en helsvensk politibil.

Lidt efter sprang to unge, uniformerede betjente ud af den skinnende bil med POLIS i himmelblåt hen over siden.

Ragnar gik dem i møde med løftede hænder som om han var indstillet på øjeblikkelig overgivelse.

Den fremmede rykkede lidt frem og tilbage i stolen og rullede med øjnene.

86

– Her ånder alt fred og ingen fare, forklarede Ragnar betjentene, vi har udelukkende rekvireret en ambulance. Vores gæst har været ramt af et ildebefindende.

Den ene betjent spurgte hvorfor vi så havde lænket ham til en køkkenstol.

– Han skulle nødig gøre sig selv fortræd, svarede Ragnar.

Betjentene vekslede et par ord med den fremmede, som missede med sine rødbrandede øjne.

Så løste de hans lænker og smed Ragnars halstørklæde ned i gruset.

– Så går turen hjem til Karlskrona, sagde den ene betjent og hilste med hånden op til kasketten.

Den anden støttede den fremmede mand hen til politibilen og holdt hånden beskyttende over hans

kranium mens han lempede ham ind på bagsædet.

– Tag godt vare på ham, råbte Ragnar og bøjede sig og forsøgte at fange den fremmedes blik inde i bilen.

Men manden stirrede bare frem for sig mens bilen langsomt satte sig i bevægelse og rullede ned ad opkørslen, hvor den passerede resterne af bålet, som nu kun ulmede og flakkede i det første isblå morgenlys.

*

Siden dengang har min mands søvntærskel været forrykket. Nu sover han mere årvågent, mere vagtsomt – ligesom de store kattedyr sover, gepard og tiger, og ikke længere som deres trygge, troskyldige unger. Når jeg slår øjnene op midt om natten kan han sidde ret op og ned i sengen, med ryggen presset op mod hovedgærdet, og stirre på mig. Uforbeholdent.

– Du sover jo ikke, mand, siger jeg.

– Jo, jeg sover, svarer han.

– Du sover ikke, du vogter, siger jeg.

Han svarer hverken ja eller nej. Han lægger sin pegefinger på læberne og tysser af mig.

– Du har forhøjet puls, siger jeg.

Han ser ned på mit ansigt, skråt, næsten brændende.

– Jeg har hovedet helt oppe i skyerne, svarer han.